

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו

ממורינו דאש

הישיבה שליט"א

פרשת וישלח

תשפ"ד

שיעור ליל שישי
ויצא תשפ"ד

חיזוקים קצרים שנאמרו
לאחר שיעור הדף גמרא

שבת עם הרה"י
מפי אחד המשתתפים

- פנימי -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרשת ויצא תשפ"ד

החולך מהאמונה יש לו חרון

חסדי השם שאנו זוכים להתאסף שוב לחזור על העצות הקדושות של רבינו, השבוע יש לנו המון התחזקות על תפילה ועל אמונה, דברים גדולים שהאדם יכול לזכות על ידי תפילה ואמונה, ועל גדולת הצדיקים שלעולם אינם עוזבים את הקב"ה, מוהרא"ש היה תמיד מתחיל את השיעור 'ליל שישי' בפרשת ויצא, עם הפסוק ויצא יעקב מבאר שבע, הרי התורה הקדושה היא נצחית, ובשפת הקבלה נקראת אמונה, מלכות, בחינת באר 'שבע', ועל זה הפסוק אומר, ויצא יעקב מבאר שבע, אם אדם הולך מהאמונה, וילך חרנה, יש לו חרון, כשרואים יהודי שבור וממורמר, זה רק כי הוא הלך מהאמונה, אפשר ברגע אחד להפעיל את זה שוב, אבל כשיהודי שוכח מהאמונה הוא נשבר, יהודי שאומר אני רוצה לחיות 'למעשה' בלי סיפורים, ושוכח שיש הקב"ה בעולם, הוא מגיע לחרון אף.

הדרך להגיע לאמונה – על ידי הצדיקים

והדרך להגיע לאמונה מספר לנו רש"י, רש"י שואל למה הפסוק צריך להגיד ויצא יעקב מבאר שבע, היה מספיק לכתוב וילך יעקב חרנה, אלא לומר לך שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם, בזמן שהצדיק בעיר היא הודה היא זיוה היא הדרה, רש"י מגלה לנו מהו הדרך להגיע לאמונה, ומהו הדרך שעל ידה הולכים

מהאמונה, כשיהודי חי עם צדיק, והצדיק בעיר, הוא הודה הוא זיוה הוא הדרה, יש לו אמונה ויש לו חיים טובים, אבל כשעוזבים את הצדיק הוא מגיע לחרון, הקב"ה זיכה אותנו והתקרבונו לרבינו, אבל צריך לדעת שלהיות חסיד ברסלב, זה לא מספיק שהתקרבו פעם אחת וזהו, צריך כל הזמן ללמוד את ספרי רבינו, לא חייבים לסיים הכל ביום אחד, אלא מתחילים ללמוד מעט מעט בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, וזה נכון שמאוד קשה ללמוד את הספר, אבל חייבים שיהיה לכל אחד שיעור בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, ובינתיים כשרואים שעוד לא מבינים, לומדים את המכתבים בספר אשר בנחל, ויהיה הודה זיוה הדרה.

לא להתוכח עם ליצים

רבינו מכניס לכל אחד אמונת השי"ת בלב, ובעלי עבירה וליצים אומרים שלא צריך ללכת לצדיק ואפשר ללכת מיד להקב"ה, אבל זה לא נכון כי הקב"ה נתן לנו את הצדיק שדיקא על ידיו יתקרבו אל השי"ת, כשמגיע לגשמיות האנשים יודעים היטב שלא מוכרים בית בלי מתווך וכדומה, כל שכן וכל שכן ברוחניות, חייבים לחפש את הצדיק כדי להתקרב על ידו להשי"ת, ורבינו אמר שאדם שמדבר על הצדיק ועושה ליצנות מהצדיק, רוצה לדבר על הקב"ה, והוא מפחד שיזרקו מהבית כנסת, לכן הוא מתחיל לדבר על צדיקים, שתו בשמים פיהם

משנה ועוד פרק, יצאתי היום לבקר בקריה בליברטי, הרי בלי דרך הלימוד היה אפשר לאבד את היום הזה, לוקחים משניות בדרך עם אותיות גדולות ולומדים פרק אחרי פרק, אפשר ללמוד בדרך שלושים וארבעים פרקים, ב"ה שאני זוכה לשבת כל יום בבית המדרש, ומה יעשה בן אדם שעסוק ולא יכול להיכנס כל כך הרבה לבית כנסת, אפשר לקחת משניות וחומש וגמרא וללמוד קצת תורה, להגיד את המילים הקדושות של התורה, היא הודה היא זיוה היא הדרה, בן אדם יכול לשבת בבית שלו, והחיים מאירים לו, הוא מחכה שמשיח יבוא ויקח אותו לירושלים, אבל הוא מרוצה מהחיים, יש לו בית המקדש בביתו, יעקב אבינו הלך לישון, דבר ראשון העמיד בית אלוקים, והאבן הזאת אשר שמתה מצבה יהיה בית אלוקים, עשה בית המקדש בביתו.

להתפלל שוב ושוב ושוב

בתורה הקדושה כתוב השבוע, ויפגע במקום, רק על שתי מילים אלו אפשר לתת דרשה שלמה ממוהרא"ש, מה יעקב אבינו עשה בדרך, ויפגע במקום, אין פגיעה אלא לשון תפילה, התפלל ודיבר אל הקב"ה, מוהרא"ש היה אומר הרבה פעמים את דברי הרה"ק ר' דוד מלעלוב זי"ע, פגיעה היא לשון פגע [פעיגערין], שהוא כמו פגע ומנדנד שוב ושוב, ככה מתפללים, מבקשים עוד פעם ועוד פעם, כפי שאנחנו רואים אצל יעקב אבינו, על אף ההבטחות המרובות של הקב"ה, הנה אנוכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך, ועל אף ההבטחות מאביו יצחק אבינו, ויתן לך את ברכת אברהם וגו', בכל זאת יעקב אבינו מתפלל שוב ושוב, וירא ויאמר, ומתפלל שוב, אנשים אומרים הרי כבר התפללתי על זה, צריך ללמוד מיעקב אבינו, שמבקש שוב ושוב, יעקב אבינו היה יכול לבכות, הרי קיבלתי ברכה מהצדיק, אבא שלי יצחק אבינו אמר לי ללכת לחרון לשידוך, וראו מה עברתי כמה שנים קשות, אליפו בדרך, והעבודה של שנים על גבי שנים עם הערמימות של לבן, אבל הוא לא התרעם מעולם, והתפלל שוב ושוב, ולא אמר

ולשונם תיהלך בארץ, הוא רוצה לדבר נגד השמים, אבל לשוננו תיהלך בארץ הוא מדבר נגד הצדיק, ומי שמדבר נגד הצדיק פגום בכרית, שלח ידיו בשלומיו חלל בריתו, מי שמדבר נגד שלומיו, נגד צדיקים, חילל בריתו, אפילו שהוא לבוש עם בגדי חסידות, הכי טוב לא להתווכח עם לץ ולהתרחק ממנו, חז"ל אומרים שבקיה לרויה דממילא נפיל, תן לשיכור שיפול לבד, לא להתווכח עם הלץ, לתת לו שיפול לבד.

אי שמירת עינים מביא לחוסר בשלום בית

בן אדם שעוזב את הצדיק מאבד את האמונה, וכועס על כולם, כועס בבית, צועק על אשתו, במקום להודות להקב"ה על המתנה שקיבל, יעקב אבינו ידע להעריך נישואין, והסכים לעבוד על זה שבע שנים, וכשרימו אותו עבד עוד שבע שנים, אבל מי שאין לו צדיק, במקום להודות להקב"ה על המתנה, מתלוננים שמפריע הדבר שהוא ומפריע הדבר ההוא, וכל זה קורה כי מאבדים את האמונה, וכשמאבדים אמונה לא שומרים על העינים, ורבינו אומר שכשלא שומרים על הברית מאבדים את השלום בית, צריך לשמור על העינים הן כשהולכים ברחוב, והן במקום העבודה, וגם בבית, לא תמיד אפשר לומר 'אשרי יושבי ביתך', לפעמים יהודי יושב בביתו וצופה בדברים אסורים ועל זה אומרים יושבי חושך וצלמות, אחרי שכן אדם צופה בעבירות הוא מגיע הביתה ממורמר וכועס, וכל זה קורה כשמאבדים את הצדיק, ואז מאבדים הכל, בזמן שהצדיק בעיר היא הודה היא זיוה היא הדרה.

העצה של דרך הלימוד

בזמן שהצדיק בעיר, מקשיבים לעצות של הצדיק, מצייתים את העצה מרבינו של דרך הלימוד, בואו נודה על האמת, כמה אנשים מצליחים בתורה, אחד בעיר ושנים במשפחה זוכים לכתרה של תורה, רבינו נתן לנו דרך שכל אברך ובחור יכולים להגיע לכתרה של תורה, לוקחים חומש ומשניות ולומדים כל יום, עוד

סגולות בלי טענות

כל הסגולות יש להם חשיבות אבל צריך להוסיף לזה אמונה, מוהרא"ש נתן סגולה לפרנסה לברך מתוך ברכת המזון, אבל בן אדם שאין לו אמונה והוא כל כך כועס על הקב"ה אי אפשר לתת לו פרנסה, אברך מתלונן אני מתפלל עם מנין ואין לי פרנסה, הרי אי אפשר לתת לו שפע כשהוא מלא בטענות על הקב"ה ועל כל העולם ורואה רק את עצמו, צריך המון להתפלל על זה שיצליחו להחזיק מעמד.

לא לגעת בצלם אלוקים

צריך להתפלל להקב"ה שלא ניגע בזקן ופיאות, אם הצדיקים אמרו שרצון השם לא לגעת בזה, לא נוגעים, היום זה חידוש גדול כשרואים אברך הולך לעבודה ולא נוגע בזקן ופיאות, בחור שהתנהג כשורה מתחתן, והולך לעבוד במשרד, ואחד מציע לו שיוריד את הבגד העליון ויכניס את הטלית קטן מתחת לחולצה, ומציע לו לשפץ קצת את הזקן, ומי מדבר באופן שח"ו מדברים שם ניבול פה, והוא זורם כמו שזורמים עם מי הנהר, הרי ידוע הסימן שעוף שמכניסים במים ורואים שזורם יחד עם מי הנהר הרי זה סימן שהעוף כבר טריפה, כי טבע של דבר חי הוא ללכת נגד הזרם, אם כל חברי המשרד המדברים ניבול פה אומרים לשפץ את הזקן אתה חייב ללכת נגד הזרם, ואל תפחד להגיד להם, אל תדברו איתי ניבול פה, גם אם זה המנהל של המנהל, אין מה לפחד מזה, ועל זה התפלל יעקב אבינו ושבתו בשלום אל בית אבי והיה ד' לי לאלוקים, אני יוצא עכשיו בדרך ללבן, שאוכל להישאר חזק עם האמונה ולא ללמוד ממעשיו הרעים.

לא להתייאש

התורה הקדושה מספרת את כל הסיפור של רחל ולאיה, והאמת ככה היה צריך להיות, לאה היתה צריכה להתחתן עם עשו, ורחל עם יעקב, והנה מגיע יעקב ואומר מפורש, אני מתחתן רק

הרי כבר עשיתי את הסגולה של הצדיק וזה לא עזר, אלא חזר שוב ושוב להקב"ה.

בסוף יהיה טוב

היה לי מאוד קשה השבוע כשאברך אמר לי 'קל מאוד להגיד אין שום יאוש בעולם כלל ואני טובע בנהר של צרות', צריך לעשות תשובה מרובה על מילים אלו, צריך ללמוד מיעקב אבינו שעשה את מה שאביו הצדיק אמר לו, וקיבל ברכה מהקב"ה, ובסוף עבדו עליו שבע שנים, וצריך לדעת שהדבר הזה שהיה ליעקב אבינו קורה גם אצלינו, זה לא חייב להיות עם שתי נשים, אלא באותה אשה, בן אדם מתחתן ורואה שזה לא מה שרצה, קיבל אשה אחרת ממה שציפה, אומרים לו תתפלל עוד קצת, תעבוד עוד שבע שנים, ותראה שבסוף אשתך תהפוך לרחל ויהיה לך חיים טובים, יש כאן פרשיות ארוכות, אבל שוכחים שזה קשור אלינו, צריך להתפלל הרבה שנזכה ללכת בדרכי אבותינו, שלעולם לא יהיה לנו קושיות על הקב"ה, ועל הצדיקים, ולהאמין בדברי רבינו שאין שום יאוש בעולם כלל.

לא שואלים שאלות

הגמרא אומרת במסכת ברכות, שהקב"ה אמר בפירוש ליעקב אבינו הנה אנוכי עמך ושמרתך בכל אשר תלך וגו' כי לא אעזבך, ואעפ"כ התפלל שוב וירא ויאמר, ולא בכה הרי כבר התפללתי וכבר עשיתי סגולות, אלא חזר להקב"ה בלי שום שאלות וקושיות, אני חוזר עכשיו מחתונה והלכתי לשם עם שטריימל, כי היה לי שמחה גדולה מאוד, כשראיתי חתן שמחזיק מעמד שבע שנים בציפיה לשידוך, עשה את כל הסגולות של רבינו ואף פעם לא התרעם, אמר את הקרבנות כפי שרבינו אומר, שבע שנים שנוסע לציון של רבינו, שבע שנים שאומר בכל יום ח"י פרקים משניות, ומסיים מסכת תענית ויום תהלים, ותמיד הוא אמר לי אין לי טענות ותרעומות, השם יעזור לי, בדיוק כמו שהיה אצל יעקב אבינו.

ספרי רבינו

כשלומדים את ספרי רבינו זוכים להגיע לאמונה טהורה, תקבעו שיעורים בספרי רבינו ובמכתבים של מוהרא"ש, מוהרא"ש כותב שחבל לקחת ביד את מכתביו עם יש גאות וישות, ואברך שרוצה להתקרב להקב"ה מגיע עם שאלה ושואל איך אגיע לאמונה, הרי יש לי גאות וישות מה לעשות, האמת היא שמי שעושה את העצות של רבינו יכול לצאת מהכל, הולכים להתבודדות ומבקשים מהקב"ה, שלא רוצים שיהיה לנו קושיות עליו, שלא נהיה ח"ו כמו האומות העולם, שכל דבר שלא הולך להם כמו שרצו הם מתחילים לקלל את התיפלה שלהם, אם הוא באמצע עבודה ומשהו לא מצליח לו מיד הוא מקלל את אלוהיו ואת העבודה זרה שלו, אבל יהודי שמקבל מכה הוא יודע שהכל עם חשבון, ר' נתן ראה שתלמידו ר' נחמן מטולטשין דופק מסמר בקיר, ותוך כדי הוא קיבל מכה ולא הצליח להכניס את המסמר, אמר לו ר' נתן, למה לא ביקשת מהקב"ה שזה יצליח לך, על כל דבר מבקשים ויודעים שהקב"ה מנהל את העולם בחשבון, ולא באים ח"ו לעולם בתרעומות.

ושמרני בדרך הזה

יש לנו להתפלל על כל דבר מראש, קודם שיקרה משהו, שלא נצטרך להגיד למה לא התפללנו על זה, אתם צריכים לדעת שמוהרא"ש היה אומר, שכל יום כשנכנסים לרכב לנסוע, מתפללים תפלת הדרך, אף אם זה בתוך העיר, מתפללים תפלת הדרך, בלי שם ומלכות, מבקשים מהקב"ה שיוליכנו לשלום וידריכנו לשלום, תפלה כזאת יפה, מבקשים מהקב"ה שיוליך אותנו בשלום, הגמרא אומרת שאליהו הנביא אמר שלא יוצאים לדרך לפני שמבקשים רשות מהקב"ה, דהיינו תפלת הדרך, אני ראיתי אצל אנשי שלומינו, שיש להם קופת צדקה בתוך הרכב, וזה דבר כל כך יפה, והם מכינים ליד זה עוד כמה מטבעות, שאם בדיוק לא יהיה להם בכיס כסף, שיוכלו תמיד להכניס מטבע

עם רחל, ולאה שמעה מפורש שאין סיכוי, הרי הצד השני הודיע בנחרצות שהם לא מסכימים, אבל לאה לא מתייאשת, מתפללת יום ולילה אל הקב"ה, עד כדי כך שנשרו ריסי עיניה, בכיות אין סוף, והקב"ה סייע לה בדרך לא דרך, על אף הסימנים שיעקב נתן לרחל, זכתה לאה והתחתנה עם יעקב אבינו ורוב השבטים יצאו ממנה, ובסוף זכתה להיקבר לידו במערת המכפלה, הדברים האלו נותנים המון חיזוק לבחורים בשידוכים ולאברכים בפרנסה, לעולם לא להתייאש, כשרבינו אמר אין שום יאוש בעולם כלל, אז אין יאוש.

להתייחס למלוה

כשיש ליהודי חובות יש לו לציית לדברי הצדיקים, אם אין לו כסף שילך לאסוף כסף גם אם זה לא מתאים, וח"ו לחסום שיחות של המלוה, יהודי הלוח לך כסף בעת צער חייבים לענות לו לטלפון, גם אם הוא צועק עליך, יהודי עזר לך, גם אם אין לך תרים לו את הטלפון ותגיד לו שאין לך עכשיו ואתה עובד עם זה קשה ובציפורניים אתה תעשה הכל לשלם לו, ותעשה באמת ככה, תחגור קצת את החגורה ואל תאכל כל יום ברבורים שליו ודגים, אל תעשה מסיבת יום הולדת כשאתה חייב כסף לאנשים, תכניס את הכסף הזה לחנות בשר ודגים שאתה צריך לשלם, המלוה צריך לדעת את ההלכות שלו אם מותר לו להתקשר לבקש חזרה כסף, גם לי אנשים חייבים כסף כבר עשרים ושלושים שנה, זה לא כזה פשוט לבקש כסף מאנשים שאין להם, ולא תהיה לו בנושה, צריך לשאול דיין מתי מותר לבקש, אבל כשאתה לוית כסף, אף כשאתה שוקע בחובות, אתה חייב להרים את הטלפון למלוה, והעיקר אל תתייאש, תראה מה עבר על יעקב אבינו, איזה ליצנות לבן עשה ממנו, בן אדם הולך לקנות רכב חדש, ונותנים לו רכב מהדגם הקודמת, איזה צעקות הוא צועק שרימו אותו, ואת יעקב אבינו הרימו באשה, ולא צעק, הוא ראה בבוקר שזה לאה ולא התרעם על הקב"ה.

יעלם לך, אולי תבקש מחבר טוב שאתה רוצה להפקיד אצלו את הכסף, הרי אי אפשר ללמוד ולהתפלל עם חובות, אבל שאף פעם לא יהיה לכם קושיות על הקב"ה.

אנשים ב"ה חיים בקריה מתוך שמחה וחיי אושר בלי חובות, אבל הליצים ימשיכו בשלהם ויגידו שמשתלטים על המוח של האנשים, סיפר לי אברך שאמר לאבא שלו שהוא רוצה לעבור לגור בקריה, והאבא גם מסתובב כאן... ואומר לבן שלו, שזה מקום יפה, אבל צריך לזכור שכשמגיעים לקריה כבר אי אפשר לחשוב לבד, אומרים לך מה לחשוב, הראש ישיבה כבר חושב במקומך, האברך לא ענה לאבא שלו, כי התנהג בדרך ארץ, אבל אמר שהוא רצה להגיד לאבא שלו, שאין לו כח לחשוב כל יום, כל יום יוצא פרשיה חדשה והוא לא יודע על מה לחשוב, ובדיוק בגלל זה הוא רוצה לעבור בקריה, שמישהו יחשוב בשבילו, הוא לא יודע מה חושבים כעת כשיש מלחמה, האם צריך לפחד שיהיה כמו במלחמת העולם השנייה, ואז הוא שומע שבכרסלב אומרים שאפשר להמשיך ללמוד גמרא ומשניות, והוא נרגע שחושבים עבורו מה צריך לחשוב.

תיקון הכללי

בן אדם רואה שיש לו חובות, שידע שהוא צריך לעשות תשובה, כפי שרבינו אומר שעל ידי פגם הברית מאבדים את הפרנסה, אבל רבינו נותן לזה עצה, רבינו אומר שמי שנפל בפגם הברית שיגיד את עשרת מזמורי תהלים, לתיקון הכללי, והאברך לא אומר את זה אבל טוען שהוא כבר עשה את כל העצות של רבינו, במקום לרטון קושיות, שילך למקוה, ויגיד את עשרת מזמורי התהלים, רבינו מביא את זה פעמיים בליקוטי מוהר"ן, בחלק הראשון בסימן ר"ה ובחלק השני בסימן צ"ב, בשני הקטעים אומר רבינו שמי שאומר את עשרת המזמורים תיקן את הפגם, ולכן אחרי שאומרים את התיקון הכללי, אומרים לרבש"ע, רבש"ע הרי קיימתי את דברי הצדיק, אמרתי את עשרת

לתוך הקופה טרם היציאה לדרך, ואומרים, רבש"ע עזור לי לצאת לדרך בשלום ולהגיע בשלום.

לחם לאכול ובגד ללבוש – בלי מותרות

אם יש לאברך חובות, יש לו דרך לצאת מזה, תפילות, והוא צריך לשבת עם אשתו ולעשות חשבון ולראות למי הוא חייב כסף, ולראות מה הוא יכול לעשות לא לעשות יותר חובות, הרי כל החתונות והשמחות שיש כאן בצמצום עולה לנו כאן בכוחות הנפש, כי מגיעים לכאן הרבה משפחה שאינם מאנשי שלומינו, וחושבים שהראש ישיבה הכריח אותם להתחתן כך, אבל תיזהרו לא לעשות חובות, דיברתי היום עם החתן שהתחתן באולם רגיל, ואמר שלא עשה שום דבר מיותר, עשה חתונה פשוטה מאוד, והוא כבר אוחז בהוצאות של מאה אלף דולר מאז האירוסין, על אף שהצליח לסדר כמה זמרים ונגנים בחינם, אנחנו עומדים כאן לעמוד לעזר וסיוע, לחתן בחינם, אני מזמין את כולכם לחתונה של בני בעז"ה, וטראו שאפשר לחתן בלי עלות, אבל אחרים עושים חובות בידים, ברגע שיש לך חובות לא קונים בלי חשבון, לא לוקחים מהמכולת כל מוצר חדש, קונים רק מה שצריך באמת לשולחן שבת, כדברי יעקב אבינו, לחם לאכול ובגד ללבוש, יש חנות בגדים בקריה, אנשי שלומינו מלאים בהודאה שיכולים לחיות בלי חובות, כל בגד עולה שם דולר אחד, אפשר לקנות מלא בגדים לכל המשפחה בעשרים דולר.

רבינו אומר שיהודי ירא שמים אסור לו להיות עם חובות, ומי שיש לו חובות שיחגור חגורתו, וילך לגייס כסף, והוא לא צריך להגיד שהוא הולך לאסוף כסף לעצמו, שיאסוף למשפחות במצוקה, בני ישראל מחלקים המון כסף לצדקה, ואם אספת מאה דולר, תתקשר למלוה ותשאל אותו האם הוא מוכן לקחת תשלומים של מאה דולר, ואם הוא אומר לך שהוא לא מוכן לקחת סכומים קטנים, אז תשים בצד עד שהסכום יגדל, ואם אתה מפחד שזה

ללמוד, וילך לפינה וילמד.

יעקב אבינו עבד כל כך קשה לנישואיו, ומעולם לא התייאש מללמוד תורה, אעבדך שבע שנים, אולי מרמז שבשבע שנים לומדים את כל הש"ס בלימוד דף ליום, וכשראה שזה לא השידוך שהוא ציפה לו, הוא לא עזב את הגמרא, אלא עבד עוד שבע שנים וסיים עוד פעם את הש"ס, ובסוף זכה ללאה ולרחל ולי"ב שבטים.

בסוף יהיה טוב

בן אדם צריך לדעת שלאשה יש לפעמים מצבי רוח שונים, והוא צריך בכל רגע לזכור מהקב"ה, ואם הגיע רגע קשה, שידע שעוד מעט יהיה טוב, רבינו מספר שהתופרים הגדולים ברוסיה התכנסו שהם הולכים לעשות בגד ללבנה, אבל ראו שהם לא יצליחו, כי הם ניסו למדוד את הלבנה, וכל יום יש ללבנה מידה אחרת, באמצע החודש הוא מלא ואחרי זה מקטין, ואחרי זה שוב מגדיל, ואחרי זה הגיעו התופרים הקטנים ואמרו שהם יעשו את זה, והתופרים הגדולים אמרו להם, איך תצליחו, אם אנחנו לא הצלחנו איך אתם תוכלו לעשות את זה, עד כאן סיפר רבינו, אבל כל חסיד ברסלב צריך לקחת את דיבורי רבינו לחייו, זה בחינת בעל ואשה, כל יום יכול להיות אורה אחרת, ולא מתייאשים, חוזרים להקב"ה ומתפללים ולומדים, ולא מגיעים אליה בטענות, ואם אתה חושב שהיא סוחטת לך את הכסף, תדע שאתה התחייבת על זה בכתובה, אבל אתה יכול להסביר לה, שזה הסכום של המשכורת שנכנס, וצריך לעשות חשבון מה קודם למה.

דבר ראשון – שכר דירה

מוהרא"ש לימד אותנו שהדבר הראשון שצריך לשלם זה שכירות, אשרינו שקיבלנו ממוהרא"ש לימוד על כל צעד ושעל, קיבלנו חינוך כמו ילדים קטנים שעוזרים להם ללכת, בלי מוהרא"ש לא היינו מבינים שהדבר

המזמורים, שהוא תיקון לפגם הברית, ועל ידי תיקון פגם הברית זוכים לפרנסה, ולכן אני מבקש שתעזור לי ותשלח לי פרנסה טובה, וכל מי שיכול לבקש את זה בקברי צדיקים אשריו ואשרי חלקו, כל מי שגר בקרית יואל יכול ללכת לציון הרה"ק מסאטמאר זי"ע, ובמאנסי בציון הרה"ק מריבניץ זי"ע ובשאר ציוני הצדיקים בברוקלין ודי בכל אתר ואתר.

לא לשאול שאלות

עושים את כל מה שהצדיקים אומרים ואף פעם לא מקשים קושיות על הקב"ה, ואם רבינו אומר לבוא אליו לאומן כי הצדיק הוא השדכן, נוסעים, אפילו שעובר שנה ושנה ולא מתארסים, לא מתייאשים ועושים שוב מה שהצדיק אומר, ולא נבהלים מהאנשים שצוחקים על כל הסגולות שעושים, אלא לעולם לא שואלים שאלות, ועושים את דברי הצדיקים בתמימות, ומי שחושב שהוא ימצא שידוך טוב אם יגע בזקן, זה פשוט רוח שטות, בארץ ישראל אומרים 'השתגעת', לא נוגעים בזקן, זה קודש קדשים, ואפילו שזמר פלוני ונגן אלמוני נוגעים בזקן, אנחנו מקפידים שכאן ישירו וינגנו רק אנשים עם זקן ופיאות, כי הילדים עומדים ליד המוזיקה ומעריצים אותם ורוצים להיות כמוהם.

להמשיך להתפלל וללמוד תורה על אף הכר

ואף שעובר על אדם זמנים קשים יש לו להישאר חזק, ולהגיע כל יום לבית כנסת להתפלל שחרית מנחה מעריב, ואם קמו מאוחר, אז מתחילים מרגע זה להיות ירא השם, והולכים עכשיו לבית הכנסת, וגם אם כאן בישיבה אני חייב להחזיק סדר, ובחור שמאחר אני חייב להגיד לו שהוא לא יכול להיכנס, אבל אסור לו להישבר, והוא חייב להיכנס לבית כנסת אחר, ולא ללכת ח"ו מהקב"ה, ולשים תפילין ולהתפלל, ואותו דבר זה עם אברך כולל, גם אם הגיע מאוחר והראש כולל צעק עליו שאי אפשר להיכנס מאוחר, בכל זאת הוא חייב

שאלתי אותו למה הוא מפחד לקנות 2 גביעי גלידה, הרי הוא לא ניסה את זה, אשתו כל כך סחוטת מהעבודה עם הילדים, ובמקום ללבן שוב ושוב את המצב הכספי הנורא, תשב איתה ותקשיב לה, תקנה חבילת גרעיני פופקורן, אלמד אתכם קצת מילי דעלמא אבל אולי זה יציל לכם את השלום בית, חבילת גרעיני תירס לפופקורן עולה דולר ששים ותשע, לא צריך מכונה מיוחדת לפופקורן, לוקחים סיר פשוט מכניסים קצת שמן, ומדליקים אש, ומכניסים את הגרעינים, ומכסים את המכסה, ושומעים שזה מרעיש, וברגע שנהיה שקט צריך לכבות מיד, ואז מוסיפים קצת מלח או שאר תבלינים, ואיך אני יודע להגיד את זה, כי גם אצלי בבית עובדים קשה וצריך מנוחה לנפש, וצריך לעשות את זה, ומתיישבים עם הפופקורן, ונמצאים בחופש, ואומרים מילים יפות ומקשיבים לכל מה שיש לה להגיד, זה אולי מוזר לשמוע מילים כאלו בשיעור, אבל זה מה שלימד אותנו רבינו, בכל שבוע דיבר מוהרא"ש משלום בית בשיעור ליל שישי.

כשהאשה אומרת שחייבים לצבוע שוב את הבית, זה אומר שחייבים לקנות קצת גלידה ולתת לנפש להתאושש, ולא לפגוע ח"ו, לעשות את זה עם שכל, לשבת ולדבר ולטייל, וככה תכניס את הקב"ה אצלך בבית, ואז יהיה לך שפע וברכה, את כל זה אנחנו מוצאים השבוע בפרשה, לאה אמנו קיבלת את יעקב אבינו וקיבלה את רוב השבטים, הכל מכח התפילות והסבלנות.

לקנא רק על יראת שמים

ותזכרו שאין מה לקנא מה שקורה אצל אחרים, ומה שכתוב בפרשתנו אצל רחל אמינו, ותקנא רחל באחותה, מסביר רש"י על המקום, שהכוונה שהיא הבינה שאם יש ללאה ילדים ולה אין ילדים, על כרחך שלאה היא הצדיקת ויש לה מעשים טובים, ולכן היא קינאה בה, למה היא לא מתנהגת כל כך טוב כמו לאה אחותה, כפי שר' נתן אמר שמותר לקנא רק

הראשון זה שכר דירה, אולי הדבר הראשון זה קופסת בשמים מכסף טהור לכבוד שבת, אבל מוהרא"ש אומר, אם לא תשלם שכר דירה לא יהיה לך איפה לגור, יוציאו אותך מהדירה, והמשכיר הבא יברר טוב אם שילמת, כי הוא משלם משכנתא עם רבית גבוהה על הבית שלו, והאברך יצטרך להביא את אביו ואת חמיו שיהיו ערבים, הוא יצטרך לחפש מקום לגור שם, מקום הפקר, כמו שלמדנו על זה השבוע בגמרא בכבא קמא, זה נהנה וזה לא חסר למי שנכנס לשטח חבירו ולא משלם שכירות, בארץ ישראל יותר קל לעשות את זה, מוצאים איזה ציון של צדיק, אם זה במירון או במקום אחר, ומניחים מזרון ויושנים.

להשיג אוכל יש עוד דרכים

מוהרא"ש היה אומר שעם אוכל אפשר להסתדר, אפשר לקחת אוכל ממקומות אחרים, הייתי היום בישיבה בקריה, ואחד האברכים אמר לי שהוא שואל את מנהל המטבח איזה אוכל הוא זורק לפח, ולוקח הביתה את הלחם והטונה, והחלב שנפתח, במקום שיזרקו לפח, ואחרי זה הוא יבדוק מה הוא יכול עוד לקנות, זה דבר כל כך יפה וכל כך יהודי, אולי במקום אחר יגידו שהוא שנורר, אבל הוא ירא שמים ולא רוצה להיות חייב כסף, זה מראה על גישה נכונה לחיים.

לדבר יפה בבית

ואם אשתך מתלוננת וצועקת שרק הגיסים שלה מביאים כסף הביתה, תבדוק טוב האם אתה לא פוגע בה, והאם אתה מדבר יפה בבית ואומר מילים יפות, מוהרא"ש מביא את דברי חז"ל שברגע שמסתיים המזון בבית היא מתחילה לצעוק, אבל אפשר להכניס שמחה בבית, יוצאים קצת לטייל ואומרים מילים טובות ומחמאות, אברך הגיע אלי ואמר שאשתו אומרת לו אם אתה לא תקח אותי לחופשה יתפוצצו לי העצבים, והאברך אומר שאין לו כסף ולא יודע בכלל איך נוסעים לחופש ואיפה,

שבת קודש – זמן השקעה בילדים מתוך אהבה

מגיע שבת קודש, וכל השבוע האדם עסוק, וסוף סוף בשבת הוא יושב עם ילדיו, צריך שיהיה להורים המון סבלנות ואהבה לילדים, ככה הם ישארו יראי השם, גם דבר זה הוא מתפילותיו של יעקב אבינו, והיה ד' לי לאלוקים, ומסביר רש"י שהכוונה שלא ימצא פסול בזרעו, יהודי מתפלל ורוצה ילדים יראי השם, העצה היא לא לצעוק עליהם כל הזמן, דיברנו על זה שבוע שעבר שנח צעק מאה ועשרים שנה שמגיע מבול ולא הצליח להכניס אף אחד לתיבה, אפילו לא בן אדם אחד, אחרי המון דרשות של מוסר ותוכחה, אבל אברהם אבינו גייר רבבות של אנשים, כי הוא לא נתן מוסר, אלא עשה אוהל ועץ ונשענו על זה ואכלו ושתו ודיברו, ואמר להם שיש בורא עולם, זה מה שמוטל עלינו לעשות בבית, ולא אחרי שבועיים של צביטות מוציאים אותם לאיזה מקום של כסף, הילדים לא צריכים לצאת לאף מקום, אוהבים את הבית, ובתנאי שטוב להם שם, התארחתי פעם עם משפחתי אצל אחד מאנשי שלומינו, מישהו שבנה בית גדול עם פארק גדול מאחורי הבית, הילדים שלי רצו מהר לפארק, אבל הילדים שלו לא נגעו בזה כל השבת, אלא שיחקו עם כמה עצים קטנים, וכמה פקקים של בקבוק, ילדים לא צריכים דברים יקרים, צריכים קצת יחס, יש היום כל כך הרבה הפקרות שנותנים לילדים דברים יקרי ערך, אנשים חושבים שאם יקנו לילד יתום אורגן ורמקול יהיה לו טוב, ומקימים ארגון לזה, כל הדברים האלו לא יעזור לילדים, זה מביא הרבה הפקרות, ילדים חייבים יחס, אנחנו לא הולכים לתקן את העולם, הרי בסוף כל מטרת הארגונים האלו זה לכוונה טובה, אבל אנחנו צריכים ללמוד לעצמינו, אנוכי וביתי אעבוד את ד', מי שרוצה להיות אבא טוב, יזרוק את הטלפון שלו במשרד, וישאיר את זה שם, ושם יעשה הרבה כסף, אבל בבית יהיה לו דבר אחד, רק הילדים, שלא יעניין אותו מצב המשכונות בארץ ישראל ולא שום דבר אחר, ובמשרד שישאל את הבעל

את הי"רא שמים', שנשאר חזק ולא עוזב את הקב"ה אף פעם ואין לו קושיות על הקב"ה, כי אין מה לקנא אצל אף אחד, לכל אחד יש את הצרות והעגמת נפש שלו.

ואם אין מתה אנוכי – ויחר אף יעקב

רחל הגיעה ליעקב אבינו ואמרה, הבה לי בנים ואם אין מתה אנוכי, ויחר אף יעקב ברחל, ושאל מוהרא"ש, למה יעקב אבינו כעס עליה, הרי היא אמרה מילים כאלו יפות, 'הבה לי בנים', תפילה מעומק הלב, הלכה לצדיק ובכתה את נפשה, ואמרה שהיא רוצה ילדים, הבה לי בנים, הרי מה יש לו ליהודי לעשות כשצריך ישועה אם לא לפנות לצדיק ולבקש ממנו, וביאר מוהרא"ש שיעקב אבינו כעס על המילים, אם אין מתה אנוכי, כי גם אם אין צריך להמשיך לחיות עם הקב"ה, ולא שואלים שאלות, בן אדם צריך להתפלל להקב"ה, הבה לי בנים, תן לי זיווג, וילך לצדיק ויבקש, אבל לא יעשה איומים, אם הוא לא מתארס עד יום זה וזה, הוא עוזב את הכל, כי גם אם לא התארס ואין לו בנים צריך להמשיך להישאר נאמן להקב"ה, ויבקש ממנו שוב לישועה.

חשיבות של כל דבר בשמים

אנחנו צריכים ללמוד מהסולם של יעקב לחיים שלנו, הנה סולם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה, גם מי שנמצא מוצב ארצה, הוא עמוק באדמה, הוא צריך לדעת שראשו מגיע השמימה, כל דבר קטן שהוא עושה יש לזה חשיבות עצומה בשמים אצל הקב"ה, ולא להיות שבור ומדוכדך ומיואש בעיני עצמו, גם אם נראה לך שאין לך אף אחד בעולם תזכור שתמיד יש לך את הקב"ה, ובעז"ה עוד יהיה לך שפע של פרנסה, ואם קשה לך, תחזור להקב"ה ותבקש ממנו, אברכים יצאו מחובות של מאות אלפי דולרים, על ידי תפילות, וניהול נכון של החובות, לדעת מה קודם למה, צריך לחפש חבר טוב ומורה דרך שיעזור לו, והעיקר לא להתייאש ולזכור שהקב"ה אוהב אותנו.

וילד לא יכולים להתחרות עם המכשירים, נס שיש לנו את שבת קודש, שחייבים אז להתנתק מכל המכשירים, ובעז"ה נעשה שבת יפה, לא חייבים להכריח את הילדים לשבת, ולא לעשות סעודות ארוכות, אלא הכל בדרכי נועם לשוחח ולהביא שמחה בבית, וד' יעזור שנציית לרבינו ונהיה יראי השם, ונצליח, גוט שבת גוט שבת.

הבית שלו אם מותר לו לראות חדשות כי הוא חייב לדעת מה אומר בלינקן ביידן וטראמפ, או הנשיא בארגנטינה, אבל בבית שיהיה לו רק ילדיו ואשתו, ולא משאירים את המכשיר ברכב, כי אחרי כמה דקות שהוא יהיה בבית הוא מיד ירוץ לרכב לראות את החדשות, ולא מעניין לאברך שום דבר בבית כשיש לו טלפון, אף אשה

***

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געוועהן צו לערנען א דף גמרא

ומבורכים.

בבא קמא דף יד.

אם תלכו כל יום שלש פעמים לבית כנסת, ותניחו תפילין, ותלמדו דף גמרא, ותשמרו על החברים שלכם, אתם תמצאו שידוך טוב, ואני בעז"ה יהיה השדכן שלכם, אבל רק אם יש יראת שמים, ברגע שמתחיל ניבול פה אני לא שמה, אם אין צניעות וגדרי קדושה אני לא יהיה שמה, אני גם יכול לעשות חיים וכיף, אבל רק עם יראת שמים, אם מישהו מתחיל לצפות סרטים זה כבר לא יראת שמים.

הלוואי שתצייתו לי, תאמינו לי שאין לי שום אינטרס, אנשים שואלים שאלה שאין לזה תשובה, שואלים מה האינטרס של הראש ישיבה שלכם, הוא יושב עם בחורים עוד שנה ועוד שנה, זהו, הבדיחה נגמרה, יש כבר קהילה ואפשר לסגור את הישיבה, למה הראש ישיבה יושב עם בחורים ואוכל איתם ומטייל איתם, כי הוא רק רוצה שתצליחו, ובעז"ה תצליחו, אל תהיו בטלנים, יש עוד קצת זמן עד מנחה, תתפסו קצת חומש, משניות, יום תהלים, דף גמרא, ליקוטי מוהר"ן, ותיקוני זוהר.

בבא קמא דף טו.

למדנו על דברי הגמרא שלא יגדל אדם כלב רע בתוך ביתו, ואם כבר מדברים מזה

- תאמינו לי שאין משהו יותר טוב לאדם מדף גמרא, אין לי שום אינטרסים בזה, זה מאוד מעניין אותי למה אתם לא מקבלים את מה שאני אומר, למה כשמגיע איזה חבר ומציע לכם להשקיע אצלו כסף, אתם מאמינים וסומכים בעינים עצומות, הוא רק יחלוב את כספך ובסוף תישאר עני ואביון מגוזלו, עזבו את החברים, תקחו את הראש ישיבה לחבר, אני נותן לכם עצה, תקחו את הגמרא ותלמדו כל יום דף גמרא, וככה תצליחו בחיים, תקחו את התפילין ותניחו כל יום תפילין ועל ידי זה תצליחו בחיים.
- אם תשמרו על הפה ולא תדברו ניבול פה, אתם תצליחו בחיים, ואם יהיה לכם רק חברים טובים תמצאו שידוך טוב, אבל אם יהיה לכם חברים שמסתובבים במקומות מלוכלכים, גם אם זה רק החברים שלכם ואתם לא מסתובבים שם, אבל אם תדברו ותסתובבו עם כאלו שיש להם משהו אחר ירחם השם, לא תמצאו שידוך, אולי תמצאו משהו אחר, אבל זה לא נקרא שידוך, זה משהו שאי אפשר לבנות איתם בית נאמן בישראל, אני אומר לכם את זה כי יש הרבה נסיונות, וגם אם אתם חזקים, תבדקו שאתם לא מסתובבים עם אחרים שנפלו ל"ע, אנשים שרק רוצים לעשות חיים וכיף ולא מעוניינים להשאיר דורות ישרים

סיים ישקיע את עצמו בח"י פרקים משניות, ואני לא יודע איך אפשר בלי משניות, זה שוטף את כל הכתמים בנשמה, וכמו שאי אפשר בלי להתקלח ובלי להחליף בגדים כל יום, אני מקוה שלפחות את זה אתם עושים, כי בחור שמתחיל להתיימש ולא מתרחץ ולא מחליף בגדים זה פשוט מגעיל, פעם אחת אמר לי בחור מה לעשות שאמא שלו לא מכבסת את בגדיו, אמרתי לו שזה לא תירוץ, רבינו מאוד הקפיד שיהיו בגדים נקיים, ושיכבס את בגדיו בעצמו, חייבים כל יום להחליף בגדים, בירושלמי כתוב שלהחליף בגדים זה יותר חשוב מלהתרחץ, אתם רואים שבשבת קודש ויום טוב שני ימים, שאסור להתרחץ, אבל להחליף בגדים לא אסרו ביו"ט ושבת.

אני לא יודע מי זה שהתיר לכם להתרחץ בשבת ויו"ט, אתם אומרים שמישהו אמר לכם שמותר, ומישהו אחר אמר לכם שצריכים לנסוע לושינגטון להפגנת תמיכה במדינת ישראל, ומישהו אחר אמר לכם שמסטיק לא צריך הכשר, ומישהו אמר לכם ששהמשקה רדבול יש לזה הכשר הכי טוב, אני לא יודע מי זה 'המישהו' הזה, תקחו דיון ותשאלו אותו את כל השאלות.

בבא קמא דף טז.

הדרן עלך פרק ארבעה אבות, רואים שיש כל כך הרבה תירוצים ומניעות למה לא ללמוד גמרא, כל העיסוקים בעולם נכנס כשרוצים ללמוד, וכמה אנחנו צריכים להודות שהצלחנו ללמוד את הדף גמרא, ואת ההודאה אנחנו רואים מהשיעור היום, למדנו שמי שלא משתחוה במודים, השדרה שלו נהיית בקבר כמו נחש, כי מי שאין לו את מידת הכרת הטוב, להודות להקב"ה על מה שהקב"ה נתן לו, הוא כמו הנחש, מיד אחרי שהקב"ה ברא את אדם הראשון ונתן לו אשה ונתן לו הכל בגן עדן, הגיע הנחש והסית את האדם לאכול מעץ הדעת ולכפור בטובתו של מקום, וכשהקב"ה שאל אותו למה הוא אכל,

אני רוצה להגיד לכם, אל תגעו אף פעם בכלב, אל תשחקו עם כלב, תעמדו רחוק מזה, מוהרא"ש מביא את זה מהמון ספרים, הרבה צדיקים אמרו את זה, שעל כלבים יש טומאה ורוח רעה, ואני מסתפק אם להגיד מה שמוהרא"ש כותב, כי אני לא רוצה שאף אחד ישבר, אבל מוהרא"ש כותב שרואים שמי שיש לו נפש עדינה ונשמה קדושה פשוט נגעל מכלב, יש כאלו ששואלים אותי, וכי אם אני לא נגעל מכלב, זה אומר עלי שאין לי נשמה קדושה, אני לא יודע לענות על זה, אני רק יודע מה כתוב ב'אשר בנחל', שרואים שילדים קטנים שלא חטאו, מפחדים מכלבים ובורחים מכלבים, הרי בכל האומות העולם לא בורחים מכלב, אלא רצים ל"ע אל הכלב, ומלטפים את הכלב, כי רואים בחוש שצד הקדושה נגעל מכלב, אל תשחקו עם כלב ותברחו מכלבים.

דיברתי בקריה לתלמידים שלי, לאלו שעוד רוצים לציית אותי, כי יש לי היום תלמידים בקריה שכבר לא קשורים אלי ולקריה, אמרתי להם שאם עוברים ליד בית עם כלב, שלא יגידו לילדים שלהם, זה כל כך יפה, זה רק כלב, זה לא עושה כלום, תברחו מהכלבים, זה טומאה, לא מעניין אותי כל השמות שיש לבעלי חיים האלו, אומרים זה לא כלב זה רק סוג זה וסוג זה, אל תקחו מהילדים את הפחד מהכלב, ואל תקחו מהם את הגועל מאומות העולם, אל תחברו אותם לשכנים בני אומות העולם.

ומי שרוצה להיות אבא טוב, וחושב שהוא יקנה לילדים שלו בעלי חיים, הוא לא אבא טוב בזה, מי שרוצה להיות אבא טוב ישים את הטלפון שלו בצד וידבר עם ילדיו, עוד מעט מזדקנים והילדים יסחבו אתכם כל יום לשמחות, בבוקר לברית ובלילה לשבע ברכות.

תסיימו לעבור על הפרשה, כי בשבוע שלא עוברים על הפרשה יש הפסד, ולכן תהיו חכמים ותתחילו כבר מיום ראשון, ומי שכבר

צריך לתת לכל אחד צדקה, אבל לפעמים הולכים ועושים עם זה דברים אסורים, אסור לבחורים ללכת לגייס כסף ולהשתמש לעצמם סתם, זה גזל ממש, רק לצורך כרטיס לאומן התירו לגייס כסף.

• כמו כן רואים היום בדף את הגדלות של לימוד התורה.

הוא אמר האשה אשר נתת עמדי, ואמרו חז"ל כאן כפר בטובה.

- בזוה"ק כתוב לשון נורא, שמי שלא משתחוה במודים לא יקום בתחיית המתים, ורואים מכאן כמה זה חשוב להודות להקב"ה.
- ולומדים גם מהדף גמרא, שצריך להתפלל להקב"ה שהצדקה שלנו ילך למקומות טובים,

***

שבת קודש פרשת תולדות בצל ראש הישיבה שליט"א

ב'קרית ברסלב ליבערטי'

כמה פעמים אם לרדת לבית המדרש, אבל בסוף נשארו למעלה בדירה, ואף שהיה מאוד חם ודחוק, היתה אורה נעימה ושמחה, והראש ישיבה דאג כל הזמן שיהיה לכולם שתיה קרה.

בעת שירת מה ידידות שרו בניגון מסויים, הדגיש ראש הישיבה שהניגון הזה בנוי מכמה בבות, ויש חלק שלא כל כך יפה ויש חלק שמאוד מיוחד, וכל הדברים ביחד עושים את השיר לשיר יפה, וככה הם החיים, לפעמים יש תקופה קשה לפעמים התקופה זוהרת, וביחד יש שיר יפה.

סיפר שבלייל שישי היה לו שבע ברכות שהוריו עשו לנכד, ולכן נתן את השיעור ליל שישי בבארא פארק מטעם כיבוד אב ואם, כי אם זה יהיה בויליאמסבורג, עד שיסיימו וכמה אברכים יגשו שרוצים לשאול רק שאלה קטנה ובסוף יגיע מאוחר לשבע ברכות, ולכן היה השיעור בבארא פארק.

וסיפר שאביו כיבד אותו לדבר, ואמר שנהיה לו ממש לא טוב בכיבוד הזה, כי אין לו רגילות לדבר בנוסח שמדברים אצל אדמורי"ם ורבנים, ואמר לו אביו כולנו ילדים קטנים, אתה יכול לדבר בשפה שאתה רגיל, ואמר ראש הישיבה שעל אף שזה לא נעים לדבר דיבורים אלו של רבינו בקהלים אחרים, והיה שם כמה אנשים שצחקו וכו', אבל כשאבא מבקש, מדברים, כי חייבים לשמח

• כליל שבת בבית הכנסת אחרי אמירת גוט שבת ושלוש עליכם על ידי הציבור, דיבר ראש הישיבה על ההתפעלות שיש לו מהנחת שהוא רווה כששומע שלומדים לפנות בוקר בבית מדרש, שאברך סיפר לו שהגיע לפני השעה 5 בבוקר והיה בטוח שהוא יהיה הראשון בבית כנסת, והוא רואה שהבית מדרש מלא וגדוש, והדגיש על חברותות של אברכים שעובדים קשה כל היום, אבל מתחילים את היום לפנות בוקר בלימוד התורה, ויש לציין שבשבת בבוקר בעת העליה לתורה, עשה ראש הישיבה מי שברך לכל אלו שלומדים לפנות בוקר בבית המדרש.

• הראש ישיבה פנה אל אברך שאירס את ביתו לבחור שרוצה להישאר ללמוד בכולל, ואמר לו, תעשה הכל שהחתן שלך יוכל להישאר ללמוד, תמכור אפילו את השולחן שלך בבית כדי שהוא יוכל ללמוד תורה.

• ראש הישיבה שאל את אחד האברכים איפה בנו, והאבא אמר שהבן שלו רצה ללכת להתפלל בבית כנסת אחר, קרוב לבית, ואמר לו ראש הישיבה שלא יפחד להגיד לבן שלו מה הוא צריך לעשות, מותר לאבא להגיד לבן שלו מה לעשות.

• אחרי התפילה כליל שבת רקד ראש הישיבה עם החתן ר' חיים מאיר, יחד עם הדיין.

• בכאטע כליל שבת היה ציבור גדול ושקלו

את המדרש, היה מדגיש, 'רוב' דגן זה גמרא, והיינו הרבה גמרא.

ואמר שישבו שם כמה רבנים ואדמורי"ם, והאדמור מספינקא ישב שם ואמר לראש ישיבה, את התורה הזאת בליקוטי מוהר"ן אני יכול ללמוד בעצמי בבית, וכעת חשבתי שיהיה לי הזדמנות לשמוע את החיזוק ששמעתי שהנכם נותנים לאלפי ישראל, ורציתי לשמוע איך אתם מדברים לבחורים שלכם בישיבה.

ואמר שישב שם גם אב"ד סאטמאר לונדון, והוא דיבר אחרי זה, והוא בנה את הדרשה שלו על התורה הזאת בליקוטי מוהר"ן, וגם שאר הרבנים שדיברו אחרי זה התבססו על זה.

ואמר שמספר את כל זה, קודם כל כדי שידעו שהורים צריכים לכבד אם זה נוח או לא, ולכן דיבר את דרשתו, וגם שהאברכים שעוברים תקופות קשות עם הוריהם בגלל התקרבותם לרבינו, צריכים לדעת שהתקופה תעבור, ושיתחזקו בינתיים.

וסיפר שהשבוע היה ברית שנתנו את השם 'נחמן נתן', אבל לפני שלש עשרה שנה כשנתן את השם 'נחמן נתן' לבנו, היה מאוד קשה, זה היה ה'נחמן נתן' הראשון בויליאמסבורג, וב"ה שהיום זה לא כזה קשה כמו פעם, גם הורים שהיו כל כך נגד, ולא רצו לתת את היד לראש ישיבה, היום הם באים עם דמעות בעינים מלא בהכרת הטוב, כי רואים איך הילדים מכבדים אותם.

ואמר שמוהרא"ש אמר אז לכל המקרובים שבסוף ההורים יעריכו אתכם, ולאברכים זה היה נראה משהו שלא יכול להיות, אבל כל אלו שצייתו וכיבדו את ההורים על אף הכל ונשארו חזק בזה, בסוף זכו שההורים מעריכים אותם ושמחים איתם.

ובברית שהיה השבוע, נעמד בעל השמחה ודיבר שם, וסיפר שהיה לו פעם תקופה מאוד קשה בענייני פרנסה, ואף אחד לא ידע, כולם

את ההורים ולציית להם ולכבד אותם.

- חשב שידבר משהו שכולם יכולים להתחבר לזה, ורצה להתחיל בדברי רבינו בליקוטי מוהר"ן בסי' רפ"ד, וחשב איך יתחיל, האם יגיד 'די הייליגע רבי' או 'די רבי' או 'בעל ליקוטי מוהר"ן', בסוף אמר 'כתוב בספר ליקוטי מוהר"ן וכו'.
- בסי' רפ"ד כתוב: שמעתי בשמו, שהוכיח את אחד שאמר לו שאין לו פנאי ללמוד מחמת שעוסק במשא ומתן, אמר: אף על פי כן ראוי לו לחטוף איזה זמן לעסוק בתורה בכל יום, ואמר שזה כוונת דברי חז"ל: ששואלים את האדם קבעת עתים לתורה, קבע הוא לשון גזילה, כדכתיב במשלי וקבע את קובעיהם נפש, והכוונה ששואלין את האדם אם גזל מן הזמן שהוא טרוד בעסקיו, אם גזל מהם זמן עתים לתורה, כי צריך האדם לחטוף ולגזול עתים לתורה מתוך הטירדה והעסק.
- וכשאמר את דברי רבינו בדרשה, אמר ראש הישיבה: 'והוא' מסביר בזה את דברי הגמרא וכו', והוסיף ראש הישיבה שהרי הגמרא אומרת שיש שם בדברי חז"ל עוד כמה שאלות, ואמר שהכל אחת הוא, כי שואלים את האדם, 'נשאת ונתת באמונה', זה נכון שהבן אדם נהיה עסוק אחרי החתונה להביא פרנסה, ו'עסקת בפריה ורביה', נהיים עסוקים עם הילדים ולעזור בבית, ואחרי זה יש 'צפית לישועה' בן אדם שנופל בכל מיני דברים שצריך ישועה, ובזמנים האלו קשה להחזיק את הראש בצורה רגילה ללמוד תורה, אעפ"כ חייב האדם לחטוף כמה דקות לתורה.
- ושילב את הדברים עם דברי מוהרא"ש על הפסוק ויתן לך האלוקים, וחז"ל אומרים מטל השמים זה מקרא, ומשמני הארץ זה משנה, ורוב דגן זה גמרא, ותירוש זה אגדה, ושאל מוהרא"ש למה את הדברים האלו קיבל יעקב אבינו בדרך גניבה וחיטפה, כי התורה הקדושה רוצה לרמז לנו שדברי תורה נקנים בגניבה וחיטפה, כדברי רבינו שיגנוב האדם זמן ללימוד התורה, וכשמוהרא"ש היה אומר

ראש הישיבה דיבר שההורים צריכים להיות באותו ראש עם הנהלת המוסדות, ולא יכולים לעשות בבית צחוק מהמוסד, כי הילד בסוף יכול ח"ו לעזוב את הכל, והיה על זה מכתב בעצתו אמונה, וסיפר שכשהיה ילד הוא למד במוסד מסויים, ואף שהוריו לא היו שוה בשוה עם האדמור מהמוסד, בכל זאת כל עוד שהוא למד בתלמוד תורה, הוא לא ידע בכלל שלהוריו יש דעה מסויימת נגד הנהלת המוסד, והם שלחו את הראש ישיבה בתור ילד לכל האירועים של החסידות, ורק אחרי שיצא מהתלמוד תורה נודע לו דעתם, ואמר שזה סוד הצלחה במוסד, ההורים צריכים לשדר לילדים שהמוסד שלהם הכי מוצלח, ועל אף שיש לאנשים דעה מסויימת, הם צריכים לשתוק ולהבליג למען הצלחת ילדיהם.

וסיפר שפעם אחת הגיע יהודי שרוצה לשלוח את הבת שלו לקעמפ, ואחרי שהוא כל כך ביקש ונדנד הסכימו להכניס אותה, ואחרי תקופה התחיל האבא לצחוק מהמוסד, והילדה שאלה את הראש ישיבה במכתב, שהאם מותר לה לשאול שאלות מהראש ישיבה כי אבא שלה לא מרשה לה לשאול, וסיים ראש הישיבה, מה כבר יכול לגדול מילד שעובר כזה דבר, שמצד אחד האבא כל כך רצה שהבת שלו תיכנס למוסד, ובסוף האבא יושב וצוחק על המוסד כל היום.

אחרי זה פתח ראש הישיבה את החומש, והתחיל להגיד באוירה מאוד נעימה: ויהי רעב בארץ, מלבד הרעב הראשון, מלבד הבעיות הקודמות הגיעה בעיה חדשה, וירא אליו ד', והכוונה לכל יהודי ויהודי בעת שעובר בעיה, והקב"ה אומר ליהודי, אל תרד מצרימה, אל תיכנס למיצר ים, אל תישאר תקוע בבעיה, שכן בארץ, ארץ הכוונה לאמונה, תכניס אצלך אמונה ותצא מכל הבעיות, ואמר שזה הפשט הפשוט בפסוק, ולא חייבים להגיד את זה בשם הראש ישיבה.

כמו כן כשדיבר על הפסוק 'ויקרא להם כשמות אשר קרא להן אביו' ודיבר על הצרה החדשה

- חשבו שהוא איש נכבד... וכל הזמן ראש הישיבה חיזק אותו שילך לדבר על זה עם השי"ת ויראה שבקרוב יצא מזה, והדריכו אותו מתי כן להלוות כסף ומתי לא וכו', וב"ה יצא מזה ועושה פרנסה בהרחבה, וסיפר ראש הישיבה שהרבה פעמים בליל שישי אחרי השיעור היה האברך עולה לבית הראש ישיבה, והרבנית היתה אורזת לו צרכי מאכל מה שהיה אפשר לתת לו, קצת פירות וירקות, וחבילת שעועית וכו' כי ממש לא היה לו לחם לאכול, אבל חיזקו אותו כל הזמן, ובסוף יצא מזה, ואמר לאברכים שילמדו מזה, כי לפעמים חושבים שתמיד יהיו במצב כזה קשה, והקב"ה יכול ברגע אחד להפוך את המצב לטובה, לפעמים מישהו נמצא במצב מאוד קשה ולא רואה שיכול לצאת מזה, ואחרי שבועיים כשיצא מזה, הוא לא מאמין שהוא היה באמת במצב קשה מרוב הטוב שהקב"ה שלח לו.

- בעת ששרו צמאה נפשי לאלוקים, סיפר ששנה אחת הגיעו קבוצת בחורים שכבר לא למדו בישיבה, וביקשו להצטרף לקעמפ בקיץ, ואף שהשכל אמר לא לקחת אותם, בכל זאת הלב לא נתן להשאיר אותם בחוץ, והם הלכו לישון מוקדם, ומוהרא"ש היה שם, ושאל איפה הבחורים, וענה ראש הישיבה שהלכו לישון, ושאל מוהרא"ש למה הלכו לישון, ענו שזה מאוחר, אמר מוהרא"ש שיכולים לעשות את ה'שבת אחים' בליל שבת מוקדם יותר, ואמר לבחורים שהיו שם, אם הייתם רואים את המלאכים שמקנאים בכם שאתם יכולים לשבת ולשיר להקב"ה, לא היה לכם בכלל בחירה, והראש ישיבה הלך להעיר את הבחורים, והוה מה דהוה וכו', ואף שהיה קשה, ברגע שמוהרא"ש אמר, הוא קיים וציית בלי חכמות, בתמימות ופשיטות, לאחמ"כ שרו שוב ושוב 'אקוד על אפי', בהתלהבות יתירה.

- ביקש מאחד מבניו שישיר על טון גבוה, ואמר, על מתי אתה שומר את הקול, זה הזמן, לשיר בקול חזק לכבוד שבת קודש.

זה ואת זה וכו', אני נמצא בהיכל הקודש כי טוב לי בהיכל הקודש.

דיבר על זה שבר"ח כסלו לא היה מסיבה לתומכי הכולל, ולכן היה יכול לחגוג בביתו את יום הנישואין שלו, וסיפר שאחרי החתונה, הבדחן לקח אותם הביתה, והראש ישיבה אמר שהוא הרגיש הכי שמח בעולם, 'כמו היום', והוא מסתכל על הבדחן וחושב, למה הבדחן לא שמח, הרי הוא גם נשוי, האם בעוד כמה שנים גם אני לא יהיה שמח, כמו הבדחן היום.

אחרי השבת אחים, יצא ראש הישיבה ליער להתבודדות, וראה אברכים שהגיעו מרחוק כדי להשתתף ב'שבת אחים', שהם מתכוננים כעת לחזור לדירתם, ושאל אם היה שווה להגיע את כל הדרך הארוכה לשבת אחים.

בשבת בבוקר כשהתיישבו ללמוד את הזוהר, אמר ראש הישיבה, זוהר אני יכול ללמוד כל שבוע, אבל עכשיו יש חתן שצריך לשמח אותו, והלך ראש הישיבה עם כל בניו, דרך של עשרים דקות עד לביתו של החתן, כדי ללוות אותו לבית הכנסת, ובדרך דיבר ראש הישיבה מהגדלות של שמחת חתן.

הראש הישיבה אמר שהחתן הוא חידוש, שהצליח להחזיק את עצמו כל השנים האלו שציפה לשידוך, והיה בשמחה, וסיפר ראש הישיבה שלפני שבועות ספורות כשהיה בקריה בשבת, ראה במוצאי שבת שהחתן מאוד שבור, עוד לא הציעו לו את השידוך, והחתן יצא עם הרכב לאיזה רחוב שקט ואמר שהיה לו כזו התבודדות שעוד לא היה לו, וסיפר הראש ישיבה שבדיוק בזמן הזה הוא דיבר עם ר' ארי פיש בטלפון על משהו אחר, ובדיוק אמר לארי אולי להציע את השידוך לחתן שלנו, ואכן הדבר יצא לפועל, ואמר שאפשר ללמוד מזה, שכשעובר על בן אדם מה שעובר, ושמגיע רגע שכלו כל הקיצין, בדיוק אז הישועה נולדה.

ראש הישיבה דיבר על השיר שמלוים את

שלא רוצים לתת שמות מהסבתות, ורוצים רק לתת שמות מודרניים, והעיקר שיש לזה ל', שיוכלו לבטא את הל' האמריקאי, ואמר שא"כ אפשר לתת את השם 'לא לנו', אבל יצחק אבינו רצה לתת את השמות של הדור הקודם, כשמות אשר קרא להם אביו.

ודיבר על הפסוק, ויחפור באר אחרת ולא רבו עליה וגו' וירא אליו ד', ואמר, שכשאיין מחלוקת יש השראת השכינה, בגלל שלא רבו עליה, לכן וירא אליו ד', כשחיים בשלום אפשר להרגיש את הקב"ה.

לאחמ"כ חילק ראש הישיבה קוגל, ואחד הושיט שני ידיו יחד כפי שנהוג לקבל שיריים מאדמו"ר, והראש ישיבה לא הסכים לתת לו ככה, ואמר שלא מחלק שיריים, ואם יקח כרגיל עם האצבעות הוא יקבל, ואח"כ חילק ערמונים ושאל את האברכים אם נוהגים לאכול זאת אצלם, ואמר שיוצאי הונגריה נוהגים לאכול ערמונים חמים בליל שבץ, ולאחד האברכים אמר על בנו הקטן שישי לילד שם קדוש, יואל בן חנה [כך היה קרוי הרה"ק מסאטמאר זי"ע].

ראש הישיבה דיבר על שאלה מעניינת שקיבל על ספר המידות, ואמר שמאוד נהנה לראות ששואלים על ספר המידות ורוצים להבין את דברי רבינו, והשיב זאת במכתב בעצתו אמונה, ואמר שבערך כשלושים אחוז מספר המידות, אומר רבינו אומר כמה פעמים בתוך ספר המידות, בכל פעם בצורה אחרת.

דיבר על המתנה של שלום בית שקיבלנו מרבינו, ושאל אחד האברכים איך אנשים מסתדרים, ואמר ראש הישיבה שלא מעניין אותו מה אחרים אומרים, ואף אם כל העולם כולו מסתדר ויש להם שלום בית בלי מוהרא"ש, בכל זאת אני חייב את מוהרא"ש לעצמי לשלום בית, ומה יש לי מזה שיש לכולם שלום בית, ואמר, אני מרגיש מאוד נעים בהיכל הקודש, ולא איכפת לה מה השכנים אומרים ומה המשפחה אומרת, אני לא נמצא בהיכל הקודש כי לאחרים אין את

יענה, ענה האברך שהיא לא תציית, אמר ראש הישיבה אם ככה, אז תתן אליהו, זה שם מאוד יפה, שם של אליהו הנביא.

סיפר על אברך שהגיע בבכיות ואמר שלאשתו נכנסה רוח שטות בעניני צניעות, והוא שואל מה לענות כשאשתו שואלת אותו אם מוצא חן בעיניו את הדברים שהוא עושה, והראש ישיבה שאל את האברך מה ענית, הוא ענה שאמר לה שאוהב את זה [מחמת שלום בית], הראש ישיבה אמר לו, אני לא מבין אותך, אלי אתה מגיע לבכות שהיא צובעת ציפורניים, בכל פתיחת הארון אתה בוכה להקב"ה על זה, וכשהיא שואלת אותך אתה לא אומר לה את האמת, תגיד לה את האמת, אני מאוד מעריך ומחבב אותך, אבל אני חושב שזה לא יפה, אני לא אוהב את הצפרניים האלו, מותר לבעל להגיד את האמת, ואין זה סתירה לשלום בית, וכמובן שצריך לכבד אותה וח"ו לא לפגוע בה, אבל אין שום ענין 'לציית' לאשה, אלא הוא צריך להגיד מה שהוא רוצה שיהיה בבית, אבל הדגיש ראש הישיבה ואמר, אם הבעל כן אוהב את זה, אז ממש טוב, מצא מין את מינו, ירחם השם.

ואמר שהחתן שלנו זכה לבאשערטע כלה, כלה שמסתפרת [באשערט די האר], ודיבר בחשיבות שכתוב בזוה"ק על תספורת השער, ואמר שיש טעות בארץ ישראל והרבה חושבים שפאה יותר גרוע משער, וזה ממש לא נכון, וסיפר שאביו גם פסק ככה שעדיף ללכת עם פאה מאשר להשאיר את השער, כי יש בזה קליפות, ומוהרא"ש גם היה אומר ככה.

כשהגיעו קרוב לבית כנסת בהאשקי, עשה ראש הישיבה מעגל גדול של ריקודים, ואמר שרוצה להעיר את כולם לתפילה, והכניס הרבה אברכים למעגל.

כבר היה מאוחר, ולכן לימד הראש ישיבה רק קטע קטן בזוהר הקדוש, ודיבר מהעבודה זרה שאברהם אבינו שיבר, ודיבר מיתרו שעבד את כל העבודה זרות, ואמר שפעם בשבוע יתרו

החתן, שלפני כמה שנים אחד מהדרשנים עשה ליצנות על דברי חז"ל שהשרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ואמר שהשיר בנוי בצורה כזאת שבהתחלה שמחים ואח"כ שמחים פחות, עד שאח"כ השיר נראה עצוב, כדי לרמז שאחרי שמתחתנים עצובים, והרי התורה אומרת הפוך, שלא טוב היות האדם לבדו, ואמר ראש הישיבה שבהתחלה הוא חשב לא להתייחס לזה, אבל הגיעו אליו עוד אברך ועוד בחור ועוד ומספרים את זה וראה איך שאנשי שלומינו שמעו את זה ומדברים מזה, ולכן עשה אותו דבר הפוך, שבהתחלה השיר לא כזה שמח, ורק אחרי זה, זה נהפך לשמח, כי אחרי שמתחתנים שמחים [כי אותו שיר אפשר להתחיל בקצב שמח ולהאיט אחרי זה ולעשות יותר שמח, ואפשר להתחיל בקצב איטי ולעשות אחרי זה בקצב מהיר שיראה כאילו עצוב], ואמר שלמעשה שני אופני השיר כתוב בחז"ל, חז"ל דורשים את דברי חז"ל מוציא אסירים בכושרות, בכי ושירות, אחד בוכה שהחתן ואחד שר.

בדרך לבית הכנסת שרו הרבה וראש הישיבה דיבר שוב על השמות של ילדים, שיש היום אנשים שלא נותנים את שמות הסבתות לילדים, ואמר שאברך שאל אותו שאשתו לא רוצה לתת שם אחרי הסבתא, לחמיו אין אמא, ולאביו אין אמא, והיא לא רוצה לתת שרה או חנה זה מיושן מדי, היא רוצה רק לתת את השם אלישבע או שולמית, כי זה השם שיש לזה ל' ואפשר לבטא ל' אמריקאי, והיא ראתה בעיתון שיש כתבה יפה מסופרת שקוראים לה אלישבע, ואמר ראש הישיבה שהוא מציע לקרוא לילדה בשם 'לא לנו' כי יש לזה שני פעמים האות ל', או השם 'חלמיש' למעינו מים'.

וסיפר שאברך אמר לו שנולד להם ילד, ואשתו רוצה לתת את השם אליהו, על אף שאין לו שום סבא שנקרא כן, כי אשתו קראה בעיתון על מישהו שקראו לו 'אלי' ואמו שלו גידלה אותו מאוד יפה, ואמר ראש הישיבה ששאל אותו האם אשתו תקשיב למה שראש הישיבה

בגיל 16 וחצי, וכשחזר שאלו הוריו מה הוא אומר, והתחיל להגיד שלא כל כך מוצא חן בעיניו, ואמרו ההורים שכבר איחרו את הגיל, שזה מה שקורה כשלא מחתנים צעיר, הילדים מתחילים לחוות דעה בעצמם...

• ודיבר בענייני שלום בית, שאם יש הערכה בין בני הזוג, הכל טוב, אבל אם ח"ו אין הערכה ביניהם זה צרה צרורה ולא יעזור כלום, אנשים חושבים שיסעו לחופש וזה יעזור להם, וסיפר שסך הכל נסע פעמיים בחייו לחופש, פעם אחת זה בסיגעייט, והגיעו לשם בליל שישי, וחשבו שיהיו שם עד ראשון בלילה, אבל כשראה שאין שם כלום, אחרי שכבר הלך לטייל ליד הים, מיד ביום שישי בבוקר התקשר שיבואו לקחת אותו במוצאי שבת, וכל השבת לא הביין מה עושים בחופש ומה מחפשים שם.

• וסיפר שבשבע ברכות אמר אחד הדרשנים שהאברך חייב להיות דבוק בלימודי הכולל, וכשמגיע הביתה, הוא ישאל מה נשמע ומה קורה, ואפילו לא ישמע את התשובה ומיד יחזור לכולל ללמוד, ואמר ראש הישיבה שאין זו הדרך, לא מחלקים בין הכולל, לבית והרכב, כי יהודי ירא שמים עושה את הכל לאחד, גם הבית וגם הרכב זה יראת שמים ועבודת השם, ולהקשיב לתשובה של האשה זה עבודת השם.

• וסיפר שראה על איזה אברך שמהו לא מסודר אצלו, ושאל אותו אם הוא קנה סמארטפון, והכחיש, ופגש את אחיו ואמר לו ראיתי את פני אחיך ולכאורה הוא קנה טלפון, ואמר אל תחשבו שזה רוח הקודש, כולם יכולים לראות, כשמישהו לא שמח רואים עליו ומבינים שכנראה הוא נפל בדברים אלו, ורק על ידי שלום בית אפשר לשמור על העינים ולא להגיע לדברים אלו.

• אחרי סיפורי מעשיות אמר ראש הישיבה לחתן שהוא רואה שהוא לובש גרביים לבנות, אבל רוצה שידע שאף שזה מאוד יפה, אבל החלומות שלי זה משהו אחר, שהנשים

היה עולה לדבר בחדשות, ופתאום התחיל לדבר שהקב"ה מנהל את העולם, ואמר שאנשים חושבים שרק פעם היו עבודה זרות, ולא מבינים שכשיהודי עושה מציאות מדבר שאינו הקדוש ברוך הוא, זה עבודה זרה, ונתן דוגמא על שאלה שאברך שאל בעצתו אמונה, שהתינוק שלו לא מצליח להזיז את כל הגפיים ואמרו לו שזה יכול לעצור לו את ההתפתחות של התינוק, ואמר שזה עבודה זרה, כשעושים מציאות משטויות, ונתן דוגמא שאחד מילדיו היה לו קושי בזה, ובסוף הוא הכי מחודד מכל ילדיו, וכן אמר שכל מי שמדבר על כל מה שעשה ועל העסקנות שלו, כל עוד שמזכיר את שמו של הקב"ה, זה בסדר גמור, אבל אם לא מזכיר את הקב"ה הרי זה עבודה זרה [ער איז א געטשקע].

• סיפר שהיה לו חתונה מגיסו השבוע, ובכה מאוד להשי"ת כשראה את הבחורים והאברכים שרוקדים בפראנצ'עס, ולא יודעים על מה רוקדים, הרבי שלהם הוא ירא שמים אבל אין להם שום קשר איתו ולא מקבלים ממנו כלום, וכפי שרבינו אמר שנוסעים לצדיק ולא יודעים למה נוסעים ועם מה חוזרים, ואמר שקרוב למאה בחורים ניגשו אליו שיש להם חיות מהשיעורים, ומזה הביין שיש להם יראת שמים.

• בעת לימוד סידור קודם התפילה, אמר ראש הישיבה שרבינו לא שתה כלום קודם התפילה, ואמר לבחורים אפילו שקשה לכם וחייבים לשתות קפה, אבל לפחות תיזהרו קודם ברכת התורה לא להכניס כלום לפה, ובערך בשעה 9 אמר ראש הישיבה שזה כבר מאוד מאוחר ונעמדו להתפלל.

• בסיפורי מעשיות סיפר על המלך שלא היה לו שידוך, כי מה שאחרים הסכימו הוא לא רצה, ומה שהוא הסכים האחרים לא רצו, ודיבר בענין זה שלא לבחור יותר מדי בשידוכים, וסיפר שאמו שלו סיפרה שהיתה משפחה גדולה בירושלים, שחיתנו את הילדים מאוד צעיר, וילד אחד התאחר קצת והלך לפגישה

במוצאי שבת דיבר ראש הישיבה הרבה זמן עם אברך שאמר שרוצה לבוא לגור בקריה, ואמר שיש כאן תקנה ובלי זה אי אפשר לבוא לגור בקריה, התקנה היחידה היא שחייבים שיהיה שלום בית, רק מי שיש לו שלום בית יכול לבוא לגור בקריה, ואמר שיש עוד הרבה דברים שהיה רוצה שיהיה בקריה אבל זה לא תקנה, ומי שלא עושה את זה לא יזרקו אותו מהקריה, כגון: לגלח את השיער, שזה אחד מהדברים החשובים ביותר בהיכל הקודש, ואמר שכל מה שאנחנו זוכים להיות יהודים שומרי תורה ומצוות, זה כי הורינו מסרו על כך את נפשם.

כמו כן הדגיש שב"ה יש כאן קריה שלימה שאף אחד מהם לא משאיר את השיער, ואמר שיש כאלו שאומרים שיש משפחות של גרים, ואמר הראש ישיבה גם אני ממשפחת גרים, אני נכד של אברהם אבינו, וסיפר שפעם הציעו גר אצל מישוהו, וההוא הגיע למוהרא"ש ואמר שהוא בשום אופן לא מסכים לשידוך, כי הם משפחה חשובה מאוד, הרי הם נכדים של הטורי זהב, אמר להם מוהרא"ש, שזה שידוך מצויין, כי המשפחה השניה נכדים מהמגן אברהם [אברהם אבינו].

במוצאי שבת דיבר ראש הישיבה בגנות העיתונים והמגזינים, וכמה חשוב הוא ה'קריה ברסלב בלעטל', וכמה אברכים אמרו שהם לא מספיקים לקרוא את הכל, ואמר שזה מצויין, לא חייבים לקרוא הכל, כל המטרה של הגליונות האלו הוא רק לגרום לא להכניס עיתונים אחרים, ואין חובה לקרוא את זה, וגם ביקש מעורכי הגיליון שבזמן שכותבים חדשות מהעולם, אין חובה להיכנס לפרטי פרטים, כדי לא למשוך את הקוראים לתוך חדשות, אלא רק באופן שטחי, ודיבר על העיתונים החדשים שהתפתחו, כי היה שם עיתון שהיה כולו פרסומות, ולאחרונה התחילו להוסיף כתבות של השקפה וחינוך וחדשות, וזה נהיה ממש מסוכן, אסור כבר להכניס הביתה, אנשים רוצים לראות פרסומות לדעת מה לקנות ומחדירים להם

- ילבושו בצניעות, ואמר לאברך כשכל ילדיך יתנהגו בצניעות תהיה מיליארדר.
- ואמר לאחד האברכים רק בגלל שהוריך הקפידו על תגלחת השיער, לכן יש להם ילד כמוך, כי מי שמקפיד על כך יש לו בנים צדיקים.
- בסעודה שלישית לימד את סימן רל"ג בליקוטי מוהר"ן, על ענין מלחמת היצר, שהקב"ה נהנה מזה כמו המלכים שנהנים לראות את המלחמות של החיות שנוגחות זו בזו, ומוהרא"ש אמר שגם היום יש כאלו קרבות שאנשים עולים על במה ומנסים להפיל אחד את השני, ואנשים מסכנים יושבים ומבלים שעות על זה ונהנים מזה, ככה הקב"ה נהנה מהמלחמה שעובר עלינו ושמחתחזקים.
- וביאר בזה את הפסוקים ויתרוצצו הבנים בקרבה, המלחמה שיש אצל כל אחד, מצד אחד רואים בית מדרש ומפרכסים לצאת, ורוצים ללכת להתפלל וללמוד, ומצד שני כשעוברים ליד עבודה זרה רוצים ח"ו לצאת שם, וממלחמות אלו הקב"ה נהנה.
- כמו כן עורר ראש הישיבה שזמן מנחה נהיה מוקדם עכשיו בחודשי החורף, ושכל אחד ישים על לבו לשנות את סדר יומו שיוכל להתפלל במנין.
- ודייק בפסוק ותלך לדרוש את השם, שרבקה עברה צער עיבור קשה ולא הרגישה טוב, אבל לא הלכה לרופא, לא כתיב ותלך לדרוש ברופאים, אלא דבר ראשון ותלך לדרוש את השם, כל מה שעובר על יהודי דבר ראשון הוא חייב ללכת להקב"ה, ואחרי זה אפשר ללכת לרופאים.
- וסיפר שבמקום שהוא מתפלל ליד הבית, והגליונות מופצים גם שם, ומגיעים אברכים ועושים ליצנות ושואלים: ראש ישיבה איך אפשר להגיע לשלום בית, ואמר ראש הישיבה שאף על פי כן הוא ימשיך בזה, העיקר לחזק עוד יהודי ועוד יהודי, אולי יצליח להשכיך שכינה בעוד בית ובעוד בית.

- מושגים חדשים בחינוך ירחם השם.
- ראש הישיבה תיאר איך נראה ליל שבת אצל המשפחות שמכניסים מגזינים, האבא יושב בראש השולחן כמו מסכן, האמא כבר אכלה בעת הדלקת הנרות ויושבת וקראת עיתון, והבחור יושב על הכורסא וקורא מגזין, והבת יושבת על הספר ואסור להגיד לה מילה, כי המטפלת אמרה שהיא עוברת עכשיו תקופה קשה ושנתיים אסור להגיד לה מילה, ומישהו שאל את הראש ישיבה איך הר"י יודע שזה נראה בדיוק ככה, וענה שאנשים מספרים לו על העגמת נפש שעוברים, ורק צריך לדעת איך להציג את האמת בדרשות.
- דיברו על מה שהיה כתוב בגליון 'אשית עצות בנפשי' שהיה כתבה בעיתון נגד מוהרא"ש, ומישהו רצה להגיד שמאז התחרט מוהרא"ש ולא אמר לנסוע לארץ ישראל, והראש ישיבה סיפר שוב את הסיפור שלא יכול להיות שמוהרא"ש ישנה דעתו בגלל כתבה בעיתון, ודיבר על זה שהעיתונים מלגלים על צדיקים, ואמר רה"י שאת מוהרא"ש קראו בשם 'הרב החסיד' ואילו הליצים נגד התורה נקראים בשם הגאון הצדיק וכו', וכמה כתבו נגד הסבא שלו זצוק"ל, וכמו כן כתבו מאוד חריף נגד מוהרא"ש, ואחרי זה כשקיבלו מכתב הם התנצלו קצת.
- כשנשאל אם לעשות סיפור בהמשכים, כדי לעשות מעניין, ענה שהעיקר להשקיע במדור לילדים, שיהיה להם מעניין, ודיבר גם שעיתונים אחרים לוקחים קטעים מה'בלעטל', וזה דבר טוב.
- בעת שיצא במוצאי שבת מהבית כנסת, שאל את הילדים מי המלמד שלהם ומה לומדים, וניגש לאברך ואמר לו שילמד לנהוג על האוטובוס וההוא הסתכל כאילו משהו קרה לו, אמר לו ראש הישיבה, מה קרה, הרי אם אני הייתי גר כאן הייתי עושה את זה, זה זכות לקחת ילדים לחדר, אבל אני גר רחוק ולא יכול לעשות את זה, ודווקא המלמדים שעסוקים הם צריכים לעשות את זה, כי יש משפט מר' משה אריה: אם אתה רוצה שמהו יקרה, תן את זה למישהו עסוק. רק האנשים העסוקים מסוגלים לעשות הכל, כמו שלקח את הבודקים מהעירוב שיהיו מלמדים.
- כששאלו את הראש ישיבה מתי הוא עובר לקריה, וענה שהוא לא רוצה לקלקל את הקריה, הוא רואה שזה נבנה כל כך יפה... ואמר על אברכים מסויימים שלא פתחו את הפה בתור בחור, וכעת הם מנהלים דברים שלמים בקריה.

***